

ZİHİNDEN ÇIKARMA İŞLEMİ

1.

♥ Üç basamaklı, doğal sayılardan 10'un katı olan iki basamaklı doğal sayılar zihinden çıkarılırken onlukların farkı alınır. Kalan sayı yüzlüğe eklenir.

Örnek: Bir baloncu 270 balonun 50 tanesini satmıştır. Geriye kaç balonu kaldığını zihinden bulalım.

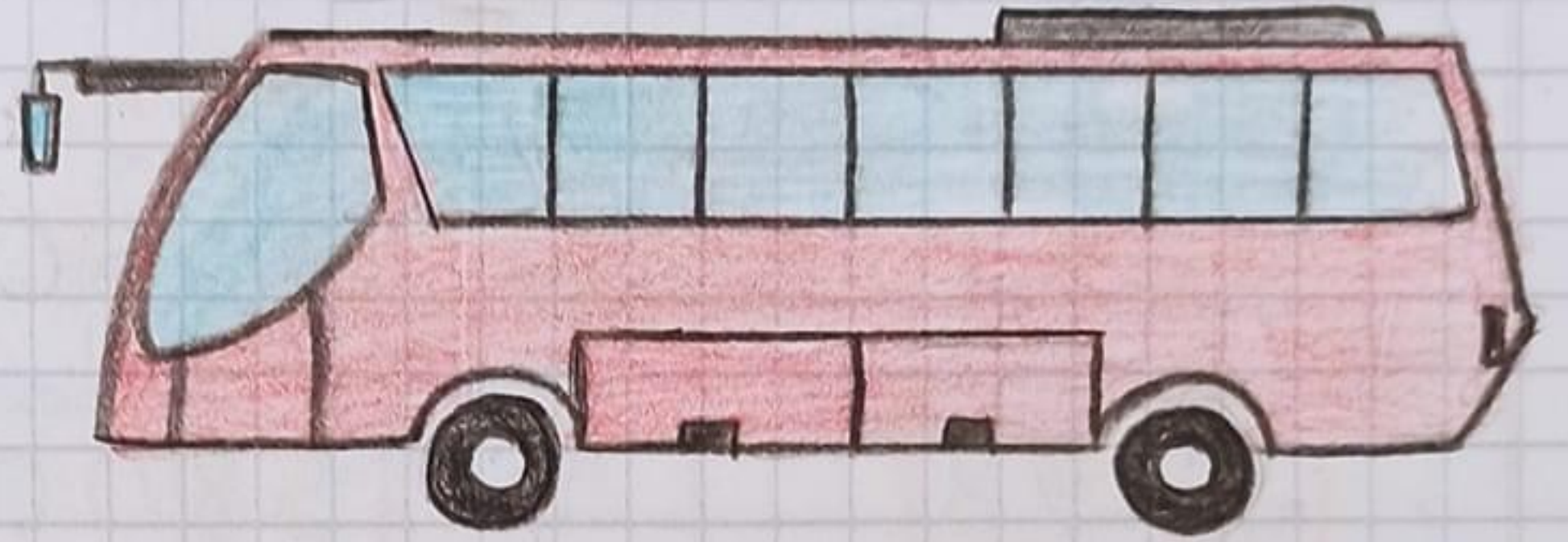
270	Onlukların farkı alınır. ($70 - 50 = 20$)
50	Yüzlük onluğa eklenerek kalan
<hr/>	sayı söylenir. ($200 + 20 = 220$)
220	

220 balonu kalmıştır.

♥ Üç basamaklı doğal sayılardan 10'un katı olan iki basamaklı doğal sayılar zihinden çıkarılırken onlukların farkı alınır. Kalan sayı yüzliğe eklenir.

Örnek: Bir otobüs 673 km yolun 200 km'sini gitmiştir. Geriye kaç km yolu kaldığını zihinden bulalım.

$$\begin{array}{r} 673 \\ - 200 \\ \hline \end{array}$$

Yüzlüklerin farkı alınır.

$$600 - 200 = 400$$

Onluklar ve birlikler yüzliğe eklenir.

$$400 + 73 = 473$$

473 km yolu kalmıştır.

$$\begin{array}{r} 673 \\ - 200 \\ \hline 473 \end{array}$$

Örnek: Bir fırındaki 782 ekmeğin 500 tanesi satılmıştır. Geriye kaç ekmek kaldığını zihinden bulalım.

$$\begin{array}{r} 782 \\ - 500 \\ \hline \end{array}$$

Yüzlüklerin farkı alınır.

$$700 - 500 = 200$$

Onluklar ve birlikler yüzliğe eklenir.

$$200 + 82 = 282$$

282 ekmek kalmıştır.

$$\begin{array}{r} 782 \\ - 500 \\ \hline 282 \end{array}$$

TOPLAMI TAHMİN EDELİM -3-

İki doğal sayının toplamı tahmin edilirken sayıları en yakın onluğa ve en yakın yüzlüğe yuvarlama yöntemlerini kullanırız.

Örnek:

İşlem	Tahminimiz	Fark
$\begin{array}{r} 3345 \\ 2453 \\ + \\ \hline 5798 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{En yakın} \rightarrow 3350 \\ \text{Onluğa} \rightarrow 2450 \\ + \\ \hline 5800 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5800 \\ 5798 \\ - \\ \hline 0002 \end{array}$

♥ Tahminimiz ile işlem sonucu arasındaki fark 2'dir.

Örnek:

İşlem	Tahminimiz	Fark
$\begin{array}{r} 4641 \\ 1978 \\ + \\ \hline 6619 \end{array}$	$\begin{array}{r} \text{En yakın} \rightarrow 4600 \\ \text{Yüzlüğe} \rightarrow 2000 \\ + \\ \hline 6600 \end{array}$	$\begin{array}{r} 6619 \\ 6600 \\ - \\ \hline 0019 \end{array}$

♥ Tahminimiz ile işlem sonucu arasındaki fark 19'dur.

Toplama işleminde tahmin etmek için toplanan sayılar, en yakın onluğa veya yüzlüğe yuvarlanarak işlem yapılır.

1- Aşağıdaki işlemi en yakın ⁻⁴⁻ onluğa yuvarlama yöntemiyle yapalım.

İşlem	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Fark
$\begin{array}{r} 3786 \\ 1842 \\ + \\ \hline ? \end{array}$			

2- Aşağıdaki işlemi en yakın yüzlüğe yuvarlama yöntemiyle yapalım.

İşlem	Tahmini Sonuç	Gerçek Sonuç	Fark
$\begin{array}{r} 2120 \\ 1690 \\ + \\ \hline ? \end{array}$			

3- Kemal 3289 liraya buzdolabı, 2659 liraya çamaşır makinesi alacaktır. Kemal ödeyeceği parayı, en yakın yüzlüğe yuvarlayarak yaptığına göre gerçek fiyattan kaç lira fazla hesaplamıştır?

4- $2700 + 4200 = 6900$ bir tahmini toplama işlemidir. Bu tahmini işlem hangi toplama işlemine aittir?

A	B	C	D
$\begin{array}{r} 2120 \\ +1640 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 2480 \\ +4857 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 2570 \\ +4357 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 2656 \\ +4165 \\ \hline \end{array}$

5- Aşağıda verilen toplama işlemlerini en yakın onluğa yuvarlayarak yapalım.

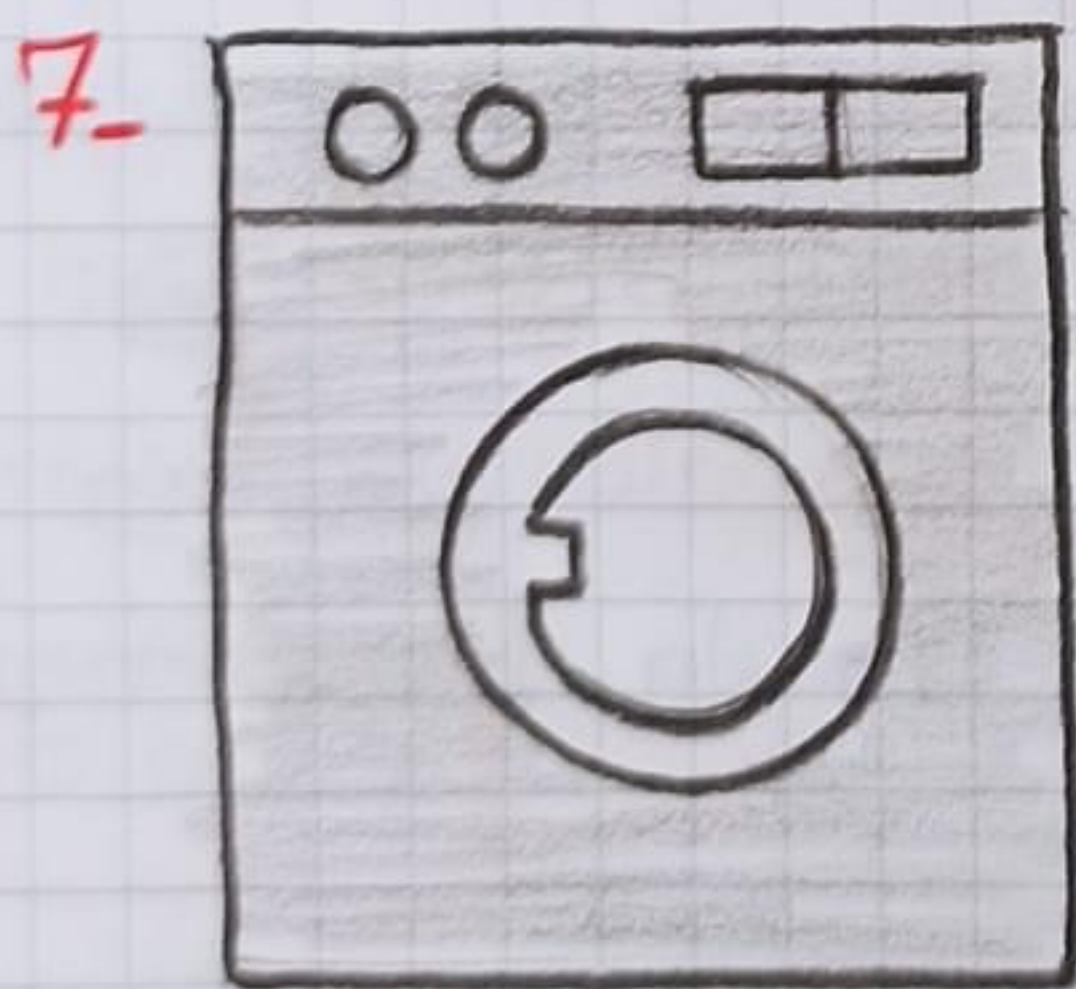
$$\begin{array}{r} a) \ 4817 \\ \ 3059 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} b) \ 1985 \\ \ 5263 \\ + \\ \hline \end{array}$$

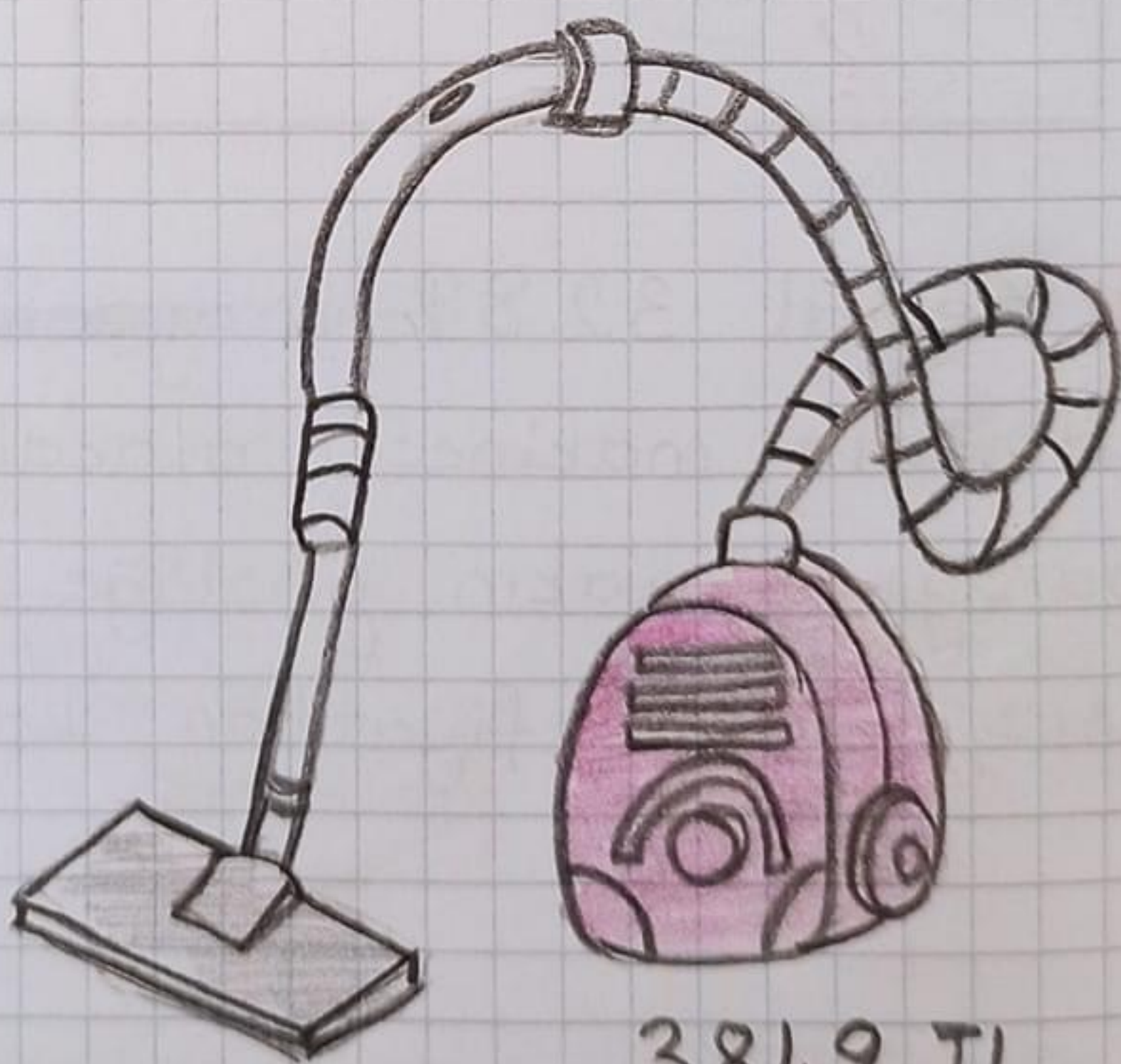
6- Aşağıda verilen toplama işlemlerini en yakın yüzlüğe yuvarlayarak yapalım.

$$\begin{array}{r} a) \ 2981 \\ \ 4520 \\ + \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} b) \ 6255 \\ \ 1395 \\ + \\ \hline \end{array}$$

4793 TL

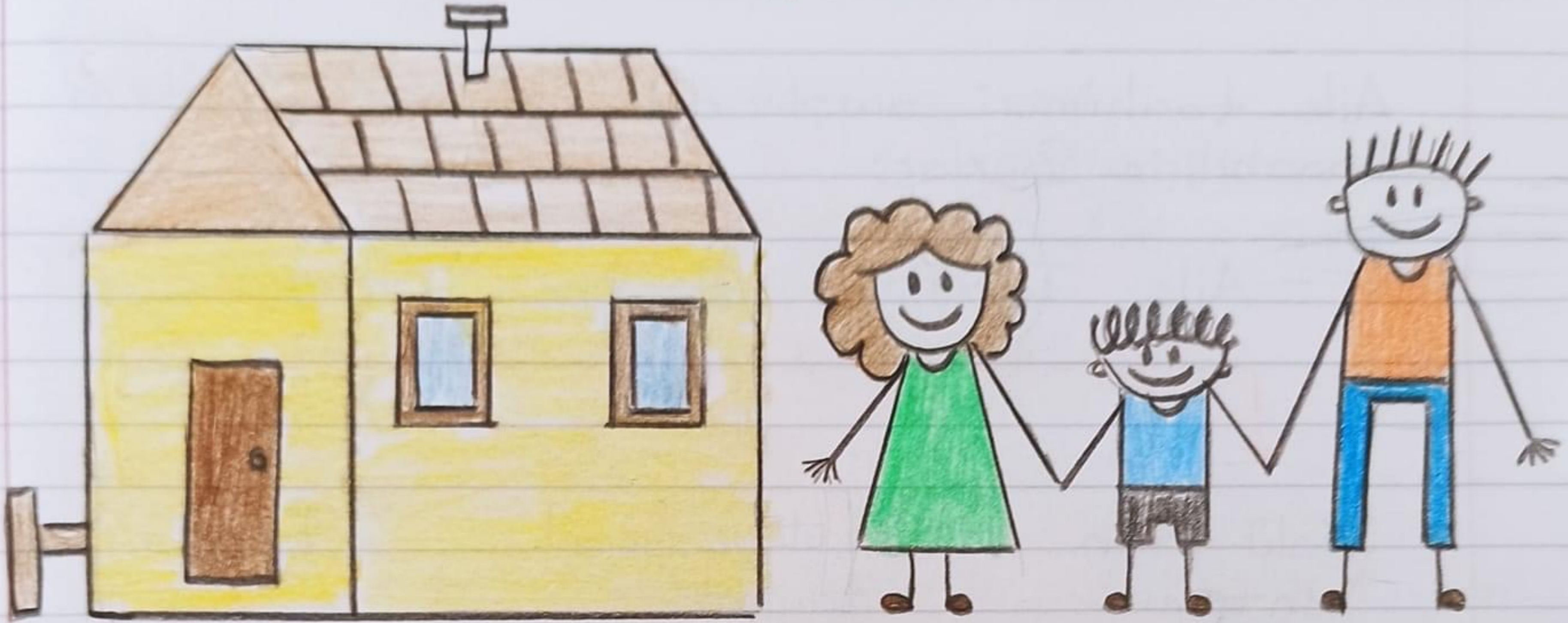
3849 TL

Yukarıdaki ürünlerin toplamını hem en yakın onluğa yuvarlayarak hem de en yakın yüzlüğe yuvarlayarak yapalım.

2.ÜNİTE GEÇMİŞTE BİZ

1.

AİLE TARİHİM

♥ Anne, baba ve çocuklardan oluşan, toplumun içindeki en küçük birliğe **aile** denir.

♥ Anne, baba ve çocuklardan oluşan aileye **çekirdek aile** denir.

♥ Anne, baba, dede, nine, hala, dayı, teyze, amca vb. akrabalar ile çocuklardan oluşan aileye **geniş aile** denir.

♥ Her ailenin kendine özgü bir geçmişi vardır. Buna **aile tarihi** diyebiliriz.

Ailemizin geçmişinde birçok önemli olay yaşanmıştır. Bunlardan bazıları:

- Evlilikler
- Doğumlar
- Ölüm
- Akrabalık ilişkileri
- Göçler

Ailemizin geçmişini bilmek, aile birliğini ve akrabalık bağlarını devam ettirebilmek için önemlidir.

Aile tarihimizi araştırırken birçok yöntem kullanabiliriz. Bunlar:

Aile Tarihimizi Öğrenme Yöntemleri

Sözlü tarih
Yöntemi

Yazılı ve Görsel
Kaynaklar

Eşyalar

1. Sözlü Tarih Yöntemi

Aile tarihini araştırırken sözlü tarih yöntemi ni kullanabiliriz. **Sözlü tarih** belli bir konuyla ilgili olarak olayların tanığı olan kişilerle yapılan söyleşi sonunda bilgi toplamak ve inceleme yapmaktır. Aile tarihimizi öğrenirken aile büyüklerimizle sohbet edebiliriz. Böyle yaptığımızda sözlü kaynaklardan yararlanmış oluruz.

2. Yazılı ve Görsel Kaynaklar

Aile büyüklerimizden bize kalan bazı yazılı belgeler de aile tarihimize tanıklık edebilir. Örneğin:

- Eski kimlikler
- Mektuplar
- Eski tapular
- Fotoğraflar
- Eski gazeteler
- Düğün davetiyeleri
- Posta pulları
- Öğrenci karneleri
- Diplomalar
- Madalyalar

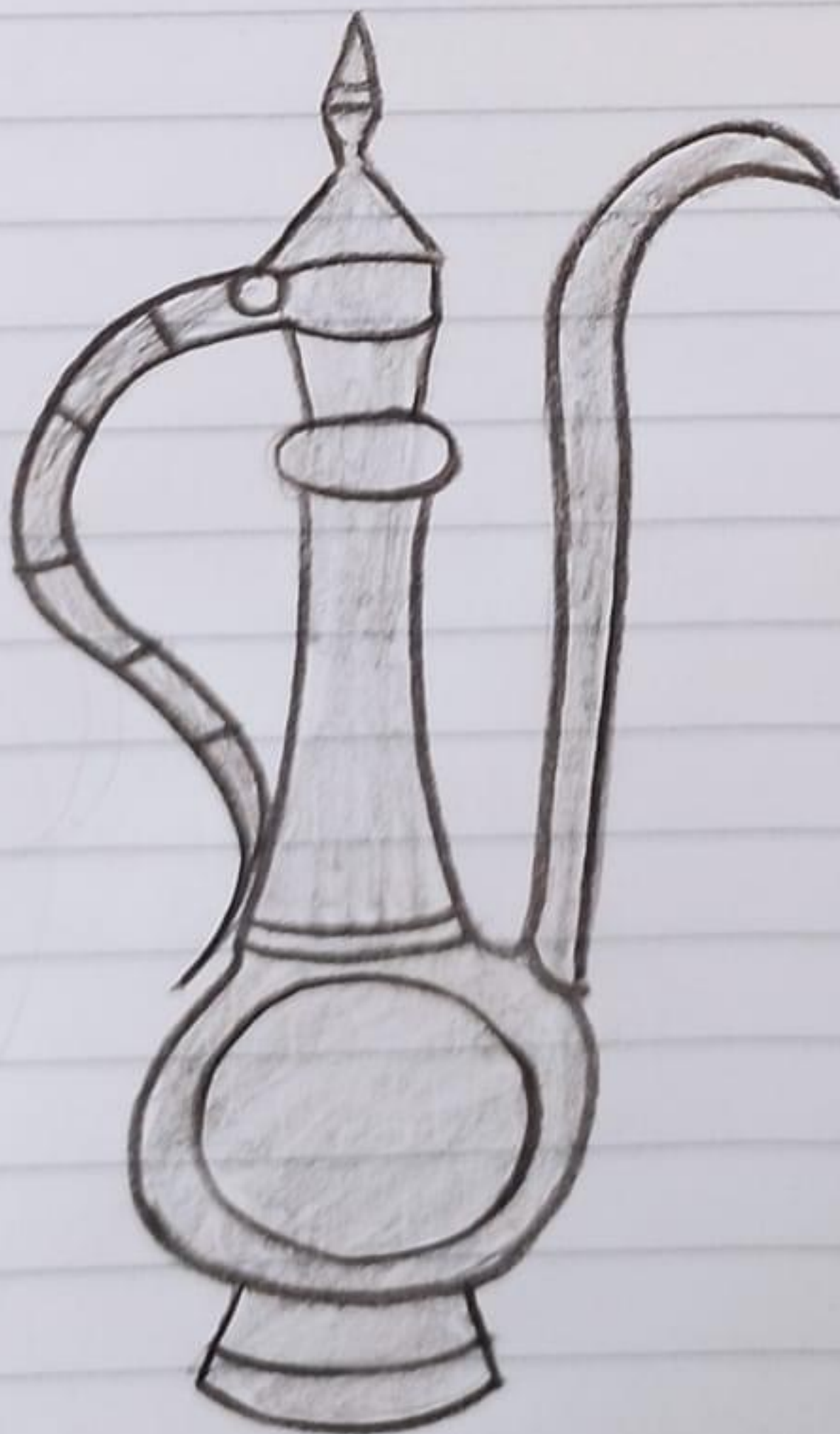
3- Eşyalar

Aile tarihimize tanıklık eden, geçmişimizi öğrenmemize yardımcı olan bazı eşyalar da vardır. Örneğin;

- Kıyafetler
- Kestekli saat
- Eski radyo
- Heybe
- Dokuma kilim
- Gaz lambası
- Bakır güğüm
- Çeyiz sandığı
- İbrik
- Ev eşyaları

Aile tarihimizi araştırmak:

- Ailemizin geçmişini öğrenmek, yaşanan olaylardan dersler çıkarıp geleceğimize yön vermemiz açısından oldukça önemlidir.
- Atalarımızla duygusal bağ oluşturmamızı sağlar.
- Geçmiş yaşantılarla günümüzü karşılaştırmayı sağlar.
- Kendimizi ve ailemizi daha iyi tanımamızı sağlar.

1.

üzüm	tavuk	makarna	süt	zeytin	muz
balık	patates	findık	çilek	ekmek	sucuk
ceviz	yoğurt	ispanak	yumurta	bal	karpuz
peynir	elma	nohut	pirasa	et	su
bulgur	köfte	portakal	mercimek	nar	pirinç

Vitaminler Su ve Mineraller

2- Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun sözcükler ile tamamlayalım.

karbonhidrat	suya	yağ	düzenleyici
--------------	------	-----	-------------

proteinler	mineral	yapıcı ve onarıcı
------------	---------	-------------------

a- Proteinler _____ olarak görev yaparlar

b- Zeytin ve ceviz _____ bakımından zengindir.

c- Makarna, ekmek gibi unlu mamüller _____ yönünden zengin besinlerdir.

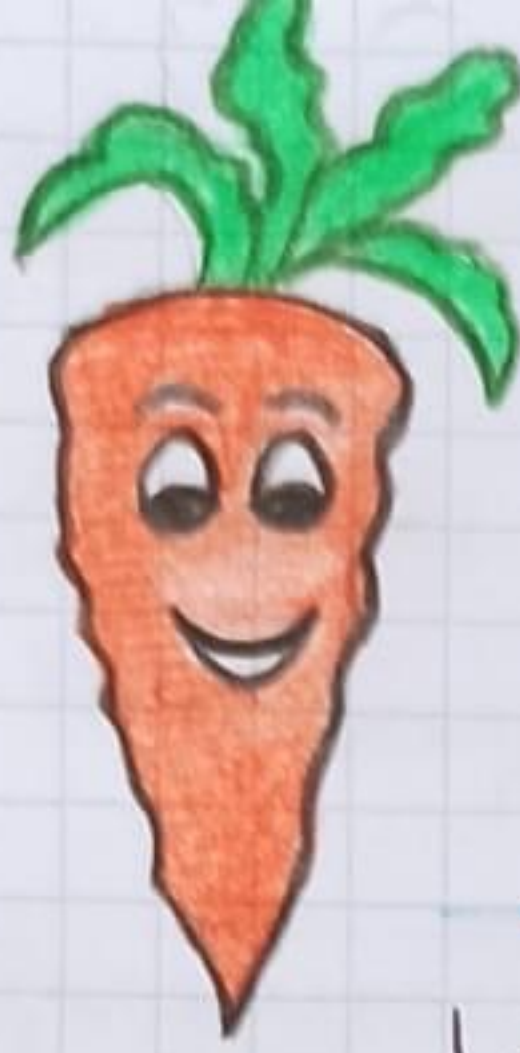
d- Bütün canlılar yaşamak için _____ ihtiyaç duyarlar.

e- Su ve mineraller vücudumuzda _____ olarak görev yaparlar.

f- _____ büyümemizi ve gelişmemizi sağlarlar.

g- Maden suyu _____ bakımından zengindir.

3.

Aşağıda verilen cümlelerin başına doğru olana **D**, yanlış olana **Y** yazalım.

3.

— Ekmek ve un düzenleyici besinlerdendir.

- Yazmamak için bol bol su içmek gerekir
- Su ve mineraller sadece sebzelerde bulunur
- Protein içeren besinler yapıcı ve onarıcıdır.
- Sağlığımız için meyve ve sebzelerden yemeliyiz.
- Gazlı ve yağlı yiyecekleri çok tüketmekten kaçınmalıyız.
- Mineraller düzenleyici besinlerdir.
- Karbonhidratlar ve yağlar enerji verirler
- Makarnada bol miktarda protein vardır
- Besinlerdeki su miktarı değişkenlik gösterir.
- Vitaminler vücudumuzda düzenleyici olarak görev yapar.
- Her besinde bol miktarda karbonhidrat bulunur

4- Aşağıdakilerden hangisi düzenleyici besin içeriği değildir?

A) Su

B) Vitamin

C) Mineral

D) Protein

5- Vücudumuz enerji elde etmek için ilk olarak hangi besin grubundan yararlanır?

A) Protein

B) Yağ

C) Karbonhidrat

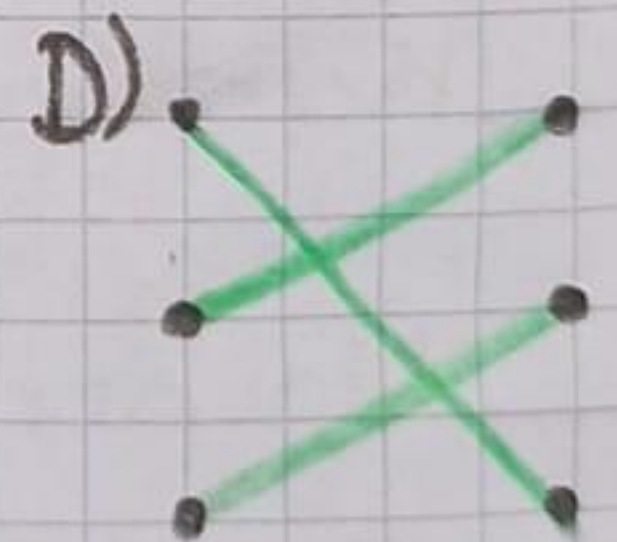
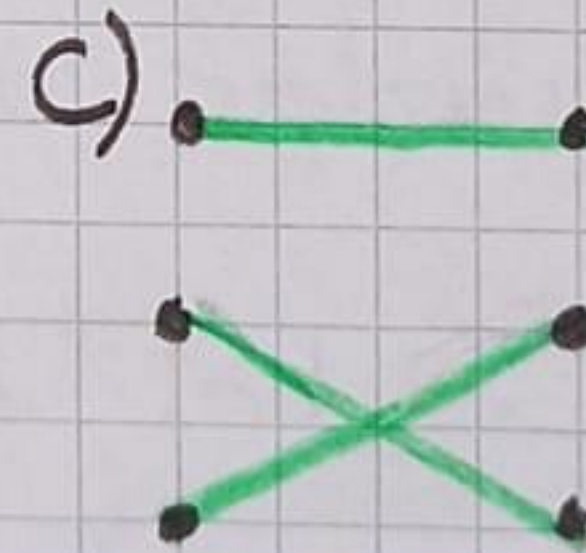
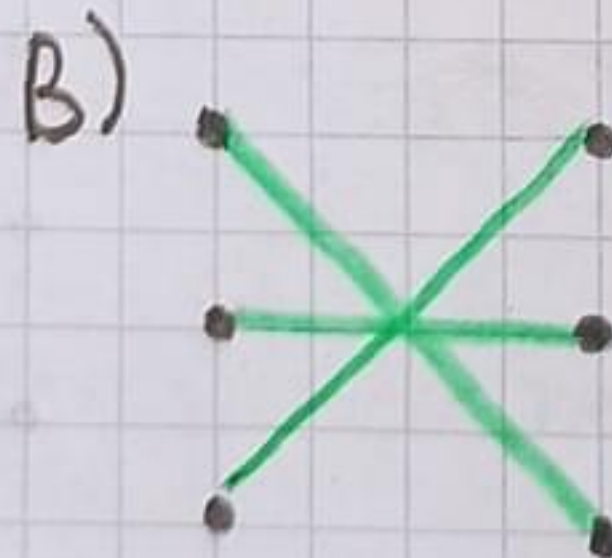
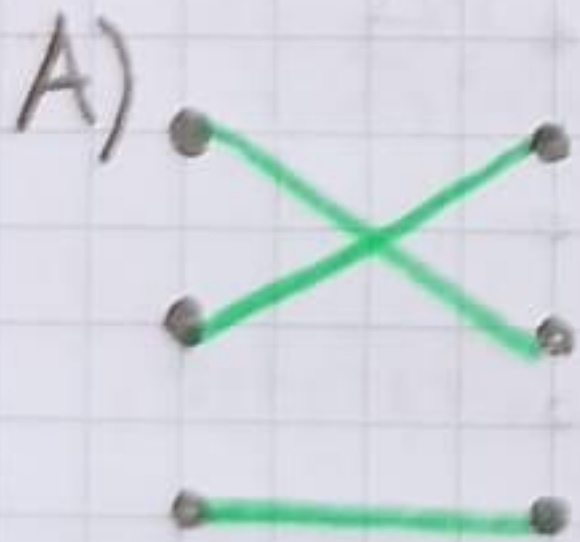
D) Vitamin

6-

Yoğurt
Elma
Kek

Vitamin
Protein
Karbonhidrat

Yukarıdaki besin ile içeriği eşleştirildiğinde hangi görünüm oluşur?

7-

Görseledeki ürün hangi besin içeriği bakımından zengindir?

A) Karbonhidrat

B) Protein

C) Vitamin

D) Mineral

8- Aşağıdaki besinlerden hangisinin enerji verici özelliği yoktur?

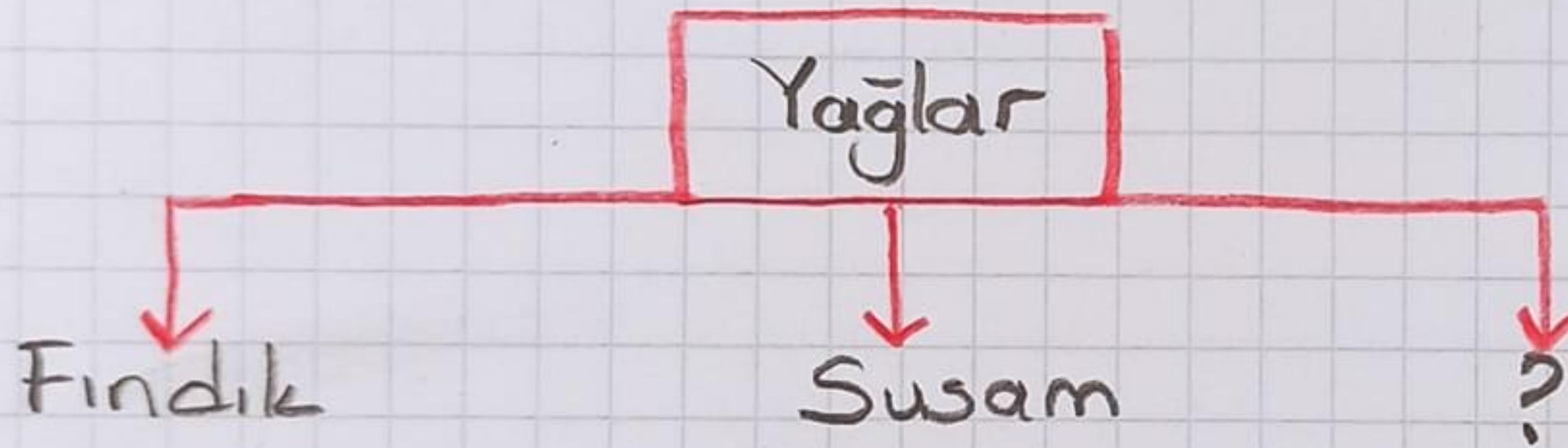
- A) Ekmek C) Bal
B) Yaş pasta D) Maden suyu

9- Vücudumuz için ihtiyaç duyduğumuz enerjiyi karbonhidratlar karşılayamadığında kullanılmaya başlanır.

Yukarıdaki ifadede noktalı yere ne yazılmalıdır?

- A) Yağlar C) Vitaminler
B) Proteinler D) Mineraller

10.

Yukarıda verilen tabloda ? yere hangisinin yazılması uygun olur?

- A) Armut C) Et
B) Zeytin D) Ekmek

11-

Balık
Salata
Ekmek

Yanda verilen besinlerle ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Salatada vitamin bulunur.
B) Ekmek karbonhidrattır.
C) Balık bitkisel bir besindir?
D) Listede birçok besin içeriği vardır.

GÜNLÜK KONUŞMALARDA DİNİ İFADELER

1.
6

TEKBİR VE SALAVAT

Tekbir sözlükte yüceltme, büyüklüğünü kabullenme anlamlarına gelir.

♥ Dini terim olarak ise Allah'ı yüceltmek amacıyla söylenen "Allâhü ekber" sözüne **tekbir** denir.

♥ Tekbir ifadesi olan Allahü ekber sözünü söylemeye **tekbir getirmek** denir.

♥ Tekbir Allah'a olan inancımızın bir göstergesidir.

♥ Günde 5 kere okunan ezan Allahü ekber ifadesiyle başlar ve ezan okunurken 6 kez söylenir.

♥ Hayatımızın her anında, istediğimiz zaman tekbir getirerek Rabb'imizi yücelttiğimizi ifade edebiliriz. Ona kulluk için hazır olduğumuzu belirtiriz.

♥ Namaza başlarken "Allahü ekber" diyerek tekbir getiririz. Namazda rükûya eğilirken, secdeye giderken ve secdeden kalkarken "Allahü ekber" diyerek Rabb'imizin yüceliğini ve büyüklüğünü ifade ederiz.

Salavat, Peygamberimizin adı anıldığında ya da duyulduğunda söylenen dua ifadesidir. Peygamberimizin sağlığında

♥ Onun sıhhat ve afiyet içerisinde olmasını arzu etmek.

♥ Allah katındaki derecesinin daha da artmasını istemek,

♥ Allah'ın ona olan bağışlarının ahirette çoğalmasını dilemek için söylenen dua cümlesi **salavattır**.

“Allâhümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammed” en yaygın salavat ifadelerinden biridir.

Anlamı: Allah'ım Hz. Muhammed'e ve onun aile bireylerine esenlik ve iyilik ver, rahmet eyle.

“Sallallahu aleyhi vesellem”

Anlamı: Allah Hz. Muhammed'e esenlik, iyilik, güzellik versin ve ona rahmet eylesin.

ESTAĞFİRULLAH

Estâğfirullah, hata ve günahlarımızı Allah'ın affetmesini dilemek için kullandığımız bir dua cümlesidir.

Estâğfirullah “Allah'tan af ve bağışlama isterim” anlamına gelir.

Rabbimiz her zaman hatalarımızdan dönmemizi tavsiye eder ve tövbe edenleri bağışlayacağını haber verir.

TÖVBE NEDİR?

Allah'tan özür dilemek

İşlenen günahıtan ötürü bağışlanmak için Allah'a samimiyetle yalvarmak.

Günahlardan ve yanlışlardan pişmanlık duyup onları bir daha yapmamaya karar vermek.

Adım Adım Töve Etmek

1. Adım: Yaptığı yanlışlardan pişman olur.
2. Adım: Allah'tan af diler ve yanlış yaptığı kişilerden özür diler.
3. Adım: Aynı hataları bir daha yapmamaya karar verir ve bunun için Allah'tan yardım ister.
4. Adım: Töve ettiği şeyi bir daha yapmamak için gayret gösterir. Kendini tekrar günaha veya hataya sürükleyecek yerlerden, durumlardan ve kişilerden uzak durur.

Töve Eden Kişi

- * Günahlarının ağırlığı altında ezilmekten ve vicdan azabından kurtulur.
- * Hata yaptığı kişilerle helalleşme fırsatı bulur.
- * Yeniden ümit etmeye başlar.
- * Kendini Allah'a daha yakın hissederek huzur bulur.

♥ Hz. Muhammed Allah'ı en çok seven ve hata yapmaktan en çok sakınan olmakla birlikte insanlar arasında Yüce Allah'tan en çok af ve bağışlama dileyendir.

Sübhānallah, Allah'ın yüceliğini, büyük-
lüğüne kabul ettiğimizi ifade eden bir
duadır.

♥ Sübhānallah diyerek Allah'ın tüm
eksiklik ve kusurlardan uzak, en yüce oldu-
ğunu ifade etmiş oluruz.

♥ Sübhānallah ifadesini söylemek Allah'ı
anmak anlamına da gelir ve çok sevaptır.

♥ Sübhānallah ifadesini gün içinde sık sık
söyleyebiliriz. Her namazdan sonra tesbih
çekerken bu ifadeyi otuz üç kere söyleriz.

Nerelerde Sübhānallah Deriz?

Sevinince mutlu
olunca

Namaz sonrası
yaptığımız tes-
bihatlarda

Allah'ın yarattık-
ları karşısında
duyulan hayret
ve şaşkınlıklarda

BAZI TRAFİK İŞARET LEVHALARI

→ Yaya geçidi: İleride yaya geçidi olduğu uyarısında bulunur.

→ Yaya geçidi: Yaya geçidinin bulunduğu yeri gösterir. Yaya geçitlerinde geçiş hakkı yayalardır ve bu işaret levhasının olduğu yerden karşıya geçerler.

→ Okul geçidi: Okul ya da oyun alanları gibi çocukların sık geçtiği yolları belirtir.

→ Okul geçidi: Çocukların geçebileceğini belirtir. Sürücüler dikkatli davranmalı, geçen çocuk ve yayalara geçiş hakkı vermelidir.

→ Işıklı trafik işaret cihazı: Yaya ve sürücüler ilerde ışıklı trafik işaret cihazı olduğu konusunda uyarır. Yaya ve sürücüler kırmızı ışığa göre hareket etmelidir.

→ Kontrolsüz demir yolu geçidi: Bu levhanın bulunduğu yerde demir yolu ile kara yolu kesişir. Kontrolsüz demir yolu geçidi olduğunu bildirir.

→ Yaya giremez: Yaya girişinin yasak olduğunu gösterir. Otoyollar ve kaldırımı olmayan çok şeritli yollarda bulunur.

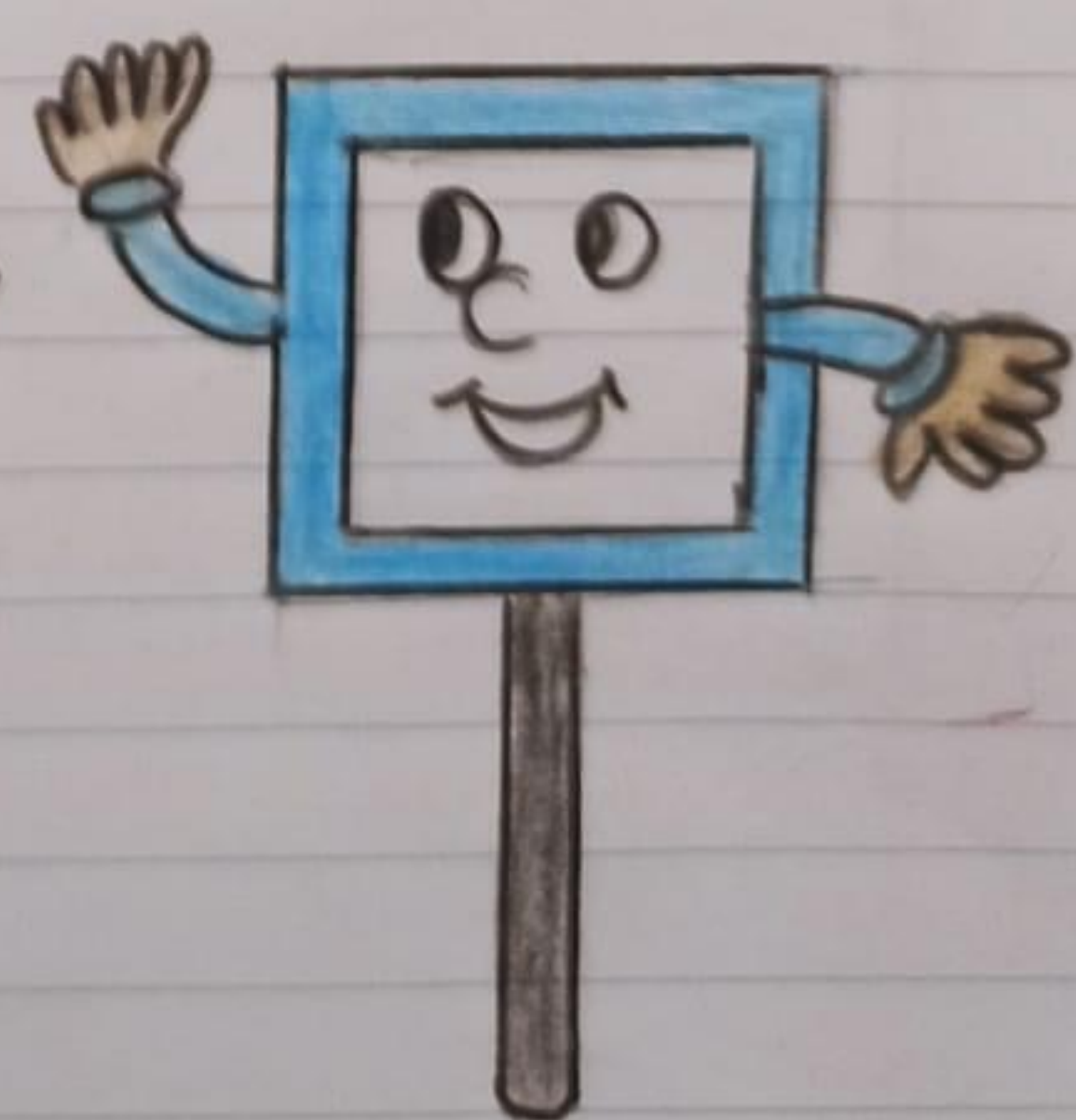
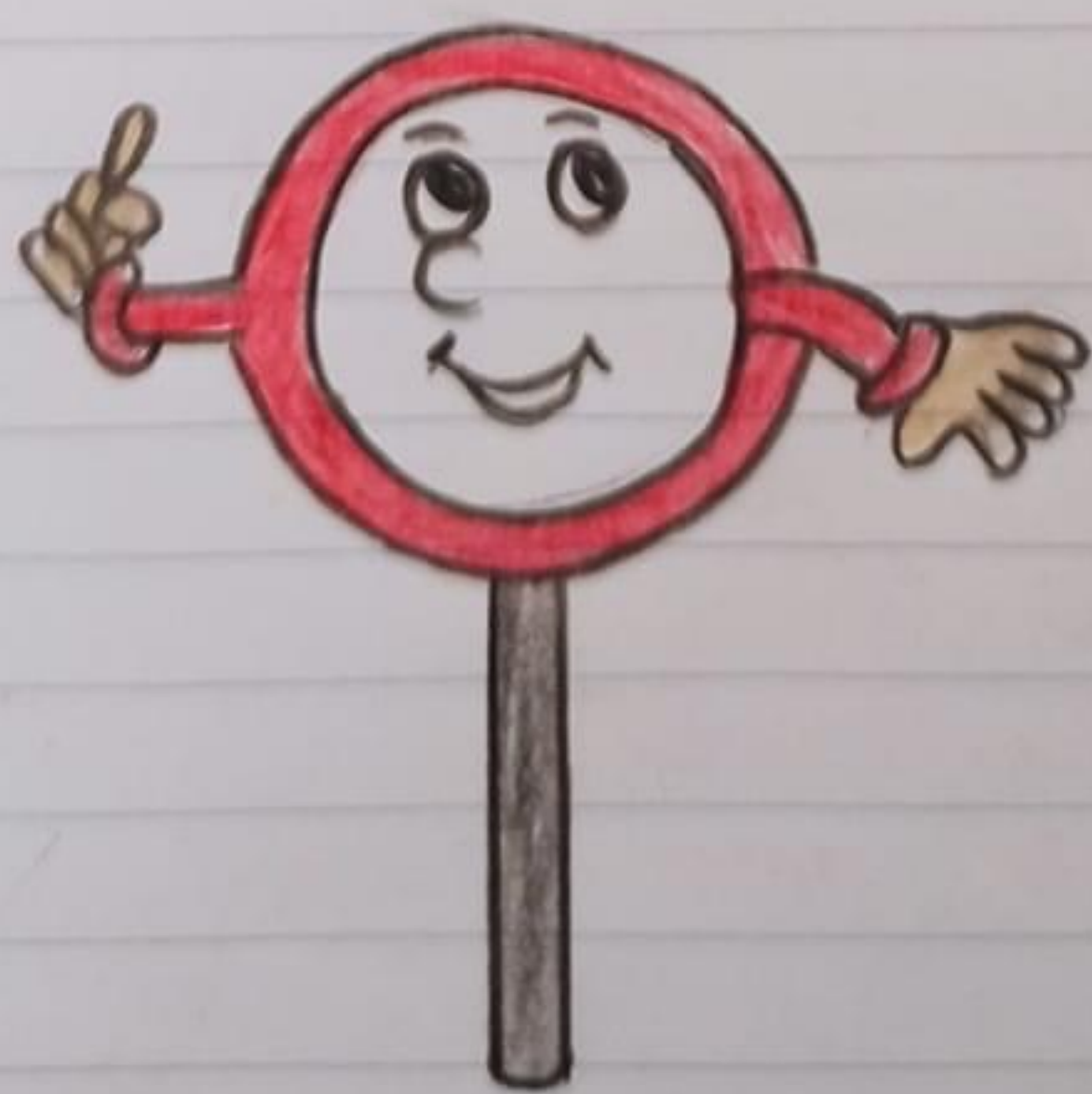
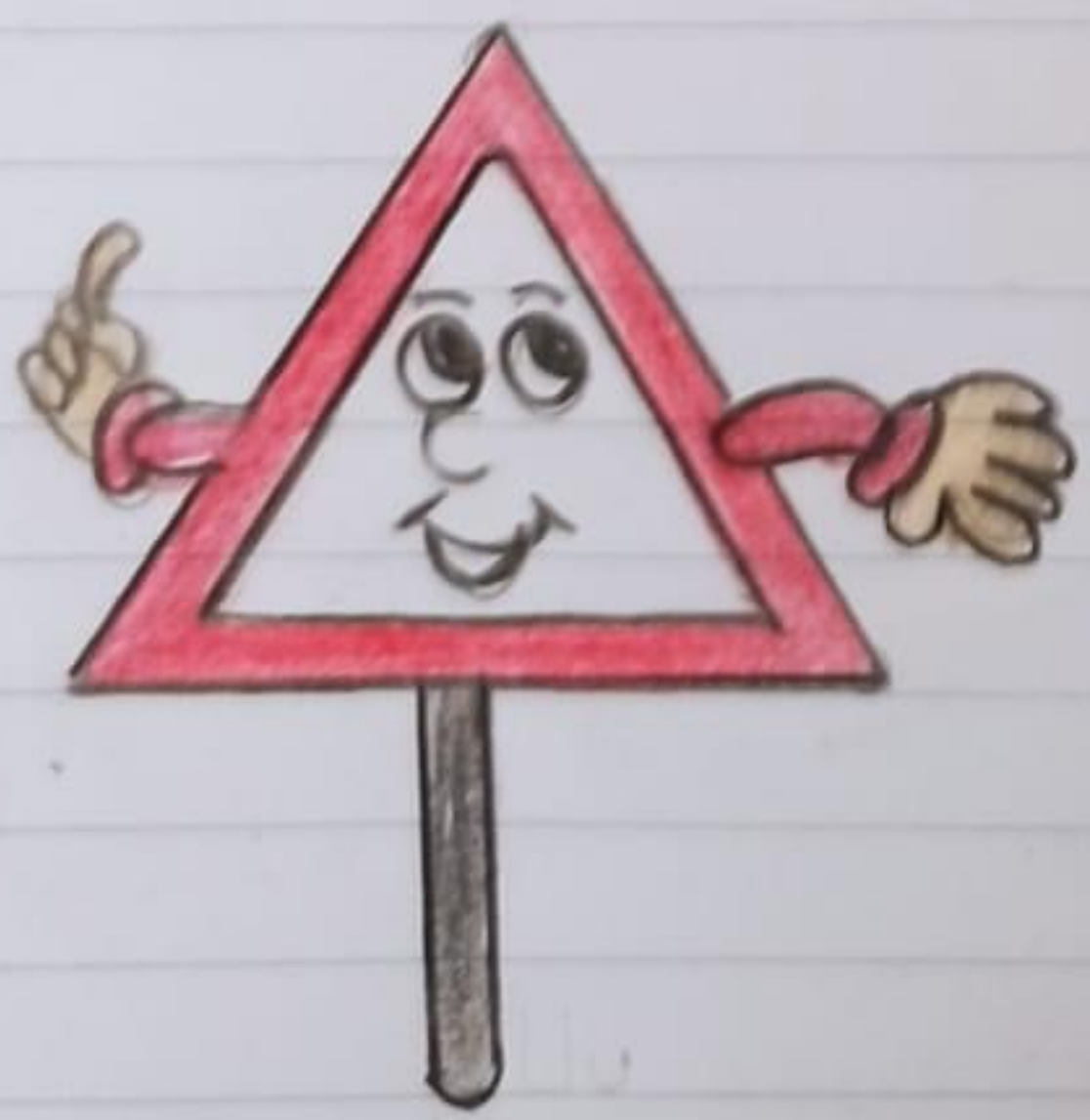
→ Mecburi yaya yolu: Yayaların bu işaretin konulmuş olduğu yolu kullanmak zorunda olduklarını bildirir. Sürücülere bu yolu kullanmayı yasaklar.

→ Bisiklet giremez: Bisiklet girişinin yasak olduğunu anlatır. Araç trafiğinin akıcı olduğu yerlerde, sadece yayalara açık yerlerde ve bazı park alanlarında kullanılır.

Cadde ve sokaklarda gördüğümüz farklı farklı trafik işaret levhaları;

- ♥ Yaya ve sürücülere uyarır.
- ♥ Trafikteki düzeni sağlar.
- ♥ Can ve mal güvenliğimizin korunmasına yardım eder.
- ♥ Yaya, sürücü ve yolcuları bilgilendirir.

2. ÜNİTE : HAK ÖZGÜRLÜK VE ^{1.} SORUMLULUK

HAK, ÖZGÜRLÜK VE SORUMLULUK İLİŞKİSİ

Kişinin herhangi bir zorlama olmadan kendi iradesine, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesine **özgürlük** denir.

İnsanın verdiği kararların sonuçlarına katlanması **sorumluluk** tur.

Bizler düşünerek hareket ettiğimiz için özgür ve sorumluluk sahibiyiz. Özgür ve sorumlu olan tek canlı insandır. Diğer canlılar yaptığı davranışlardan sorumlu değildir. Fakat insanlar nasıl davranmaları gerektiğini düşünürler ve ona göre hareket ederler.

Başkalarının yaşama şekline müdahale etmeden kendi yaşamımıza yön verme özgürlüğüne **hak** denir. Biz ilgilendiren konularda düşüncelerimizi belirtmek bizim hakkımızdır.

♥ Düşüncelerimizi çekinmeden ifade edebilmemiz, düşünce **özgürlüğümüz** dür.

Düşüncelerimizi ifade etmenin olabilecek sonuçlarını düşünerek hareket etmek **sorumluluğumuz** dur.

Düşüncelerimizi belirtmek **hakkımızdır**.

YAZIMI KARIŞTIRILAN KELİMELELER

①

Dilimizde bazı kelimelerin yazımı karıştırılmaktadır. Bu tür kelimelerin doğru yazılışını **Yazım (İmla) Kılavuzundan** öğrenebiliriz. Yazı kılavuzu kelimelerin doğru yazılışını gösterir.

Cümlede kelimeleri yazarken kelimeler arası uygun boşluklar bırakılmalı, harf eksikliği yapılmamalıdır.

Örnek: Annempazardan eski limon almış. **Yanlış**

Uygun boşluk bırakılmamış. Yanlış yazılmış. Harf unutulmuş.

Annem pazardan ekşi limon almış. **Doğru**

Yazımı Karıştırılan Bazı Kelimeler

Yanlış	Doğrusu	Yanlış	Doğrusu
kirbit	kibrit	gaste	gazete
yalnış	yanlış	pilan	plan
eşki	ekşi	ciyer	ciğer
mutvak	mutfak	kiprik	kırpık
tiren	tren	eylence	eğlence
öretmen	öğretmen	sarmısak	sarımsak
herkez	herkes	penbe	pembe
şarz	şarj	sovan	soğan
ezzane	eczane	üçken	üçgen
sipor	spor	şöför	şoför

- Çenber →
- Tualalet →

1. Aşağıdaki kelimelerin doğrularını karşılarına yazalım.

- Ünüte →
- Pirens →
- Toprak →
- Perşembe →

2. Aşağıdaki cümlelerdeki yanlış yazılmış kelimelerin bulup doğrusunu örnekteki gibi yazalım.

- Yolculuk yaparken şöförle konuşmamalıyız.
Şöför → Şoför

a. Her çarşamba sipora gidiyorum.

b. Penbe rengi sever misin?

c. Akşam filim izledik.

d. İzmir'e giderken tirene bindik.

e. Kirbitle oynamak çok tehlikelidir.

f. Bu elmalar çok eskiymiş.

g. Yoğurda sarmısak doğradın mı?

h. Dedem gaste okuyor.

i. Sınavda üç soruyu yanlış cevaplamışım.

j. Çifai tarlasına buğday ektili.

k. Matematik dersi çok eğlenceliydi.